

ИНФОРМАЦИЈА

**о оствареном расту потрошачких цена
у периоду јануар – децембар 2015. године**

1. У 2015. години раст потрошачких цена је износио 1,5% (децембар 2015. према децембру 2014. године)¹, што је за 0,2 п.п мање него претходне године, када је остварен најмањи интензитет раста почевши од 2007. године, од када РЗС израчунава индекс потрошачких цена:

у %

година	децембар т.г./децембар п.г.
2007.	11,0
2008.	8,6
2009.	6,6
2010.	10,3
2011.	7,0
2012.	12,2
2013.	2,2
2014.	1,7
2015.	1,5

Остварени раст потрошачких цена у 2015. години, значајно је испод пројектоване инфлације утврђене Фискалном стратегијом за 2015. годину са пројекцијама за 2016. и 2017. годину (4,2%) и циљане дате у Меморандуму Народне банке Србије о утврђивању циљане стопе инфлације за период од 2012. до 2014. године (4% ± 1,5 п.п.).

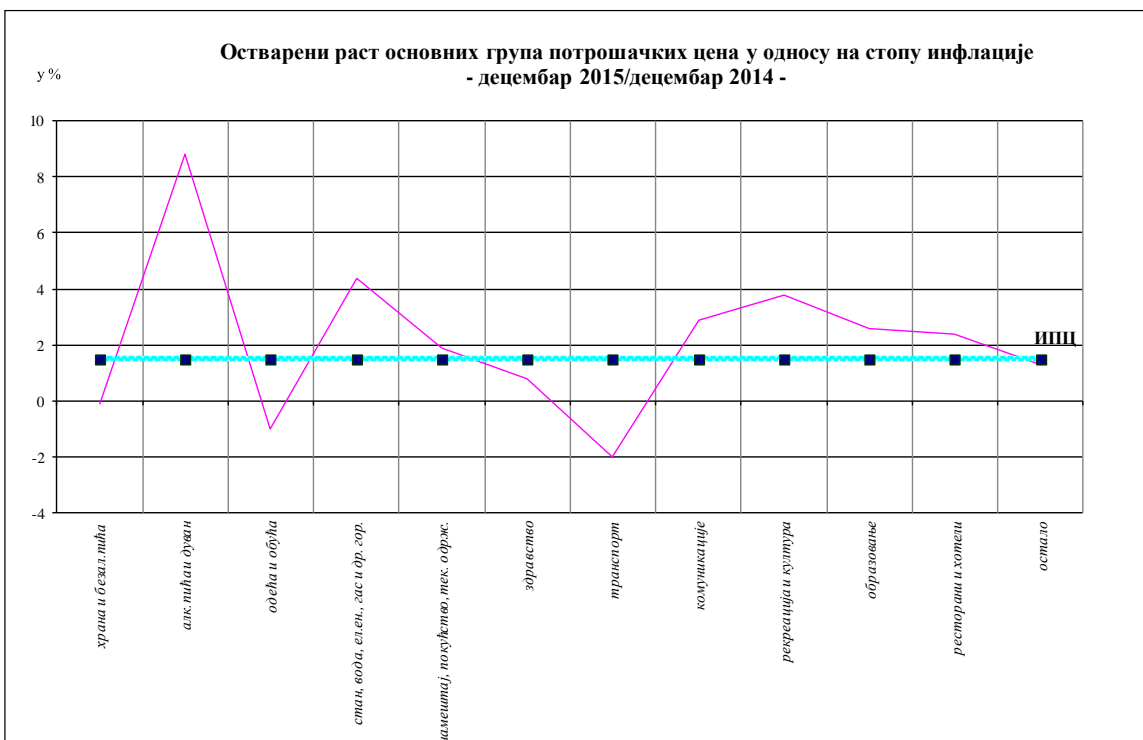
¹ Саопштење РЗС број 6 од 12.01.2016. године.

На остварену инфлацију у 2015. години, углавном су деловале цене *електричне енергије за домаћинство и цигарета*, на које се односи око 1,1, п.п., односно готово три четвртине општег раста.

Наиме, с применом од 1. августа 2015. године, на основу Закона о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС“, број 55/15), уведена је акциза на електричну енергију за крајњу потрошњу по стопи од 7,5%. Истовремено електрична енергија је, на основу сагласности Агенције за енергетску ефикасност, поскупела за 4,4%. Такође, по основу редовног усклађивања динарских износа акциза са годишњим износом потрошачких цена у 2014. години, кориговане су и акцизе на цигарете („Сл. гласник РС“, бр. 4/15), а у примени је и Одлука о износима просечних пондерисаних малопродајних цена и минималних акциза за дуванске прерађевине у јануару и јулу („Сл. гласник РС“, бр. 12/15 и 69/15). По овом основу, као и услед раста трошкова живота, малопродајне цене су кориговане у априлу (4%), јулу (3,5%) и децембру (4,9%).

По основу редовног усклађивања динарских износа акциза са годишњим износом потрошачких цена у претходној години, почетком 2015. године повећане су и цене алкохолних пића и кафе, као и биогорива и биотечности, укључујући и акцизе при остваривању права на рефакцију за наведена горива.

С друге стране, на ублажавање опште стопе, деловале су цене непрерађене хране и бензина, које су укупно снижене за 4,5% (поврће 2,1%, свеже месо 3% и конзумна јаја 22,3%) и 5,8%, респективно посматрано.

Имајући претходно у виду, остварени ниво инфлације је резултат *регулисаних*, односно *контролисаних* цена производа и услуга (које су повећане 5,4%), док су цене које се слободно образују имале спорију динамику.

Наиме, инфлација без енергије, хране, алкохолних пића и цигарета (тзв. „базна инфлација“) је укупно повећана за 1,6%, пре свега по основу раста цена индустријских производа без хране и енергије (3%), које су имале значајан раст, и поред чињенице да је курс динара био стабилан.

Инфлацију остварену у протеклом периоду ове године карактерише већи интензитет месечног раста цена у фебруару (0,9%), марту (0,7%) и августу (0,9%) у односу на април и јун (по 0,5%), док су у осталим месецима, са изузетком септембра када су остале на непромењеном нивоу, биле снижене (јануар 0,2%, мај 0,3%, јул 0,9%, октобар 0,2%, новембар 0,1%, децембар 0,2%). Пад цена резултат је, пре свега сезонског снижења цена одређених производа (зелена пијаца, одећа, обућа) и нижих цена деривата нафте.

Месечна динамика је имала за последицу двоструко бржу динамику раста у првом у односу на други квартал, док у трећем кварталу није било промена:

	Остварено кретање по кварталима у 2015.г.					Ø стопа
	у томе:					
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII	
Потрошачке цене	1,4	0,7	0,0	-0,5	1,5	0,1
у томе:						
- храна и безалкохолна пића	4,2	0,1	-1,9	-2,4	-0,1	0,0
- алкохолна пића и дуван	0,7	2,4	2,2	3,2	8,8	0,7
- одећа и обућа	-1,6	0,3	-1,1	1,5	-1,0	-0,1
- стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,7	-0,2	4,2	-0,2	4,4	0,4
- намештај, покућство и текуће одржавање	0,4	1,1	0,5	-0,1	1,9	0,2
- здравство	-1,8	0,2	0,4	2,0	0,8	0,1
- транспорт	0,2	1,5	-1,6	-2,2	-2,0	-0,2
- комуникације	1,7	0,2	-0,3	1,4	2,9	0,2
- рекреација и култура	-3,3	5,2	0,0	2,2	3,8	0,3
- образовање	0,5	-0,1	1,1	1,0	2,6	0,2
- ресторани и хотели	1,2	0,5	0,8	-0,1	2,4	0,2
- остала роба и услуге	-0,4	0,7	0,4	0,5	1,3	0,1

2. Посматрано по групама потрошње, на остварени раст потрошачких цена у периоду од јануара до децембра 2015. године, највећи утицај су имале цене *алкохолних пића и дувана и стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива*, које су повећане за 8,8% и 4,4%, што је за око 6 и 3 пута већи интензитет раста у односу на општи раста потрошачких цена, респективно посматрано. На трећем месту по дејству су цене *рекреације и културе*, које су такође, натпросечно повећане (3,8%).

Натпросечно су повећане и цене комуникација (2,9%), образовања (2,6%), ресторана и хотела (2,4%) и намештаја, покућства и текућег одржавања (1,9%), али са знатно мањим дејством.

Испод општег раста су повећане цене остале робе и услуга (1,3%) и здравства (0,8%).

Снижење цене је забележено код транспорта (2%), одеће и обуће (1%) и хране и безалкохолних пића (0,1%). Наиме, са овим снижењима, остварени раст потрошачких цена је мањи за око 0,3 п.п., односно општа стопа би била за око једну петину већа².

3. Цене производа и услуга, које чине *базну инфлацију* (укупна инфлација умањена за раст цена енергије, хране, алкохола и цигарета) су повећане за 1,6%, што је за 0,1 п.п. изнад опште стопе раста. То практично значи, да је дејство повећања цена услуга од 2,2% определило базну инфлацију, с обзиром да су цене робе широке потрошње (неенергетски индустријски производи) повећане свега 0,9%.

Цене производа и услуга чије су *цене регулисане (АЕРС, РАТЕЛ), односно контролисане (Влада РС, органи локалне самоуправе, надлежна министарства)* у 2015. години су укупно повећане за 5,4%, пре свега услед повећаних цена цигарета (12,9%) и електричне енергије за домаћинство (12,2%). Такође, и производи и услуге из надлежности локалне самоуправе (вода за домаћинство 3,7%, отпадна вода 3,8%, изношење смећа 2,8%, централно загревање по м² 2,5%, превоз путника у граду 6,3%), као и лекови који се издају на лекарски рецепт (чије су цене повећане у распону од 4,3% до 11,4%, односно снижене од 3,9% до 21,2%), услуге друштвене заштите (2,9%), такса за држање моторних возила (6%), издавање извода из МК (2,8%) и кабловска телевизија (1%) су утицале на повећање ових цена. Истовремено, на ублажавање општег раста су деловале ниже цене гаса за домаћинство (15%), услуга социјалне заштите (25,9%), централног загревања станова по утрошку (6,9%) и претплатне месечне карте у градском саобраћају (1,5%). Цене осталих производа и услуга нису мењане (превоз путника железницом, поштанске услуге, фиксна телефонија, телефонска претплата, накнада

² Прерачунао у Министарству, на бази података РЗС

за ЛК). Дејство извршених промена цена учествује са око две трећине на општи раст потрошачких цена.

Курс динара је у протеклој години био стабилан, с обзиром да је у свим месецима снижаван, односно био на непромењеном нивоу, осим у јануару, мају, новембру и децембру, када је евидентиран раст. Имајући претходно у виду, просечан курс динара у децембру 2015. у односу на децембар 2014. године је повећан за свега 0,2%, односно у децембру 2015. године је износио 121,75 динара за 1 евро, а у децембру 2014. године 121,53 динара, што је за 0,22 динара више.

На нивоу Републике, *зараде без пореза и доприноса* су у периоду јануар-новембар 2015. у односу на исти период претходне године номинално снижене за 0,5% а реално за 1,9%³, док су пензије, у периоду јануар-октобар 2015. у односу на исти период претходне године реално смањене за 5,5%⁴. У периоду јануар-новембар 2015. у односу на јануар-новембар 2014. године, промет у трговини на мало бележи раст у текућим ценама од 1,1%, а у сталним од 1,9%⁵. Највеће повећање промета, исказано у сталним ценама, је евидентирано код хране, пића и дувана (3%), а затим код непрехрамбених производа, осим моторних возила (1,2%) и моторних горива (0,9%).

4. Раст цена, у протеклој години већи од 1,5%, евидентиран је код следећих група производа и услуга: рибе (3,9%), уља и масти (12,9%), шећера, џема, меда и чоколаде (9%), осталих прехранбених производа (5,5%), безалкохолних пића (5,2%), жестоких алкохолних пића (3,8%), вина (4,1%), дувана (12,9%), чишћења, поправке и шивења одеће (2,6%), поправке обуће (5,9%), снабдевања водом и различитих комуналних услуга (3,5%), електричне енергије за домаћинство (12,2%), кућних апарата (4,2%), стакленог и стоног посуђа (5,2%), алата и опреме за кућу и врт (7,4%), медицинских услуга (4,4%), стоматолошких услуга (2,3%), бицикала (2%), транспортне опреме (2,3%), превоза путника друмом (2,6%), телефонске опреме (12,3%), телефонских услуга (1,6%), осталих важних предмета за рекреацију и културу (10,7%), кућних љубимаца и производа и услуга у вези са кућним љубимцима (2%), новина и часописа (8,4%), пакет аранжмана (21,2%), хране и пића (2,6%), услуга смештаја (2%), личне неге (4,3%), личних предмета (2,7%), финансијских услуга (2,2%) и осталих услуга (2%). Учешће ових група у укупном обухвату је око 40,5%.

5. У циљу очувања стандарда нижих социјалних категорија грађана и равномерног снабдевања становништва основним врстама хлеба, Влада је крајем јануара и јула 2015. године, с применом од 1. фебруара и 1. августа, донела **Уредбу о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“** („Службени гласник РС“, бр. 12/15 и 67/15), којом је практично продужено важење уредбе из августа 2014. године. Ово из разлога што је, сходно Закону о трговини, уредба донета као привремена мера, која не може трајати дуже од шест месеци. Наиме, задржана је произвођачка цена од 38,68 динара, као и непромењена велепродајна (2%) и

³ Саопштење РЗС број 346 од 25. децембра 2015. године.

⁴ Последњи расположиви податак Министарства финансија.

⁵ Саопштење РЗС број 349 од 30. децембра 2015. године.

малопродајна (6%) маржа, с тим да укупна маржа не може бити већа од 8,12%. На овај начин израчуната малопродајна цена ове врсте хлеба и даље износи 46 динара.

На бази статистичких података, малопродајна цена белог хлеба, при смањењу од 0,6% у протеклој години, у децембру је износила 42,67 динара, што је мање од уредбом могуће цене за ову врсту хлеба.

6. У протеклом периоду ове године мере *контроле цена* од стране Владе/независног регулаторног тела/јединица локалне самоуправе предузимане су код следећих производа и услуга:

6.1. У децембру 2015. у односу на децембар претходне године статистика је евидентирала раст цена фармацеутских производа од 0,6%, што је пре свега последица корекције цена свих фармацеутских производа. Наиме, цене појединих лекова који се издају на лекарски рецепт су повећане (бактрим 4,3%, дилакор 11,4%), а остале, које статистика прати, су снижене (антибиотици 3,9%, антихипертензивни 21,2%, анксиолитици 9,8%). Кретање цена ове групе лекова последица је примене *Уредбе о изменама и допунама Уредбе о критеријумима за формирање цена лекова за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт* и *Уредбе о критеријумима за формирање цена лекова за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт*, која је донета крајем 2014. године („Службени гласник РС”, бр. 132/14), односно средином октобра 2015. године („Службени гласник РС”, бр. 86/15). Наиме, на основу *Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт*, кориговане су цене почетком, односно крајем 2015. године („Службени гласник РС”, бр. 133/14 и 86/15). Наведеним одлукама је извршено усклађивање цена лекова са упоредивим ценама лекова у референтним земљама по подацима за 2014. годину, односно 2015. годину и усклађивање цена лекова са променом курса динара (за 7,57% и 0,64%, респективно посматрано). Такође, одлуком из октобра 2015. године извршена је и промена стопе за покриће трошкова промета на мало, с тим што је постојећа стопа апотекарске марже од 12% за лекове на Листи лекова остала непромењена, а за лекове који се не налазе на Листи лекова маржа је диференцирана, у зависности од veleпродајне цене, и износи: 25%, 20%, 16% и 12%, при чему не може бити виша од 960 РСД. При том, промена апотекарске марже не утиче на цене лекова који се издају без рецепта, јер се цене ових лекова образују слободно.

Такође, у фебруару и априлу Влада је донела *Одлуку о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт* („Сл. гласник РС, бр. 22/15 и 31/15), којом је омогућена доступност 260 нових лекова (25 иновативних, 79 оригиналних и 156 генеричких), што је имало утицаја на повећање конкуренције, укупне понуде и снабдевености тржишта лековима. Такође, повећане су и цене код 18 лекова, односно снижене код 8, а из списка лекова избрисано је 75 лекова, због престанка важења дозволе за лек, немогућности обнове дозволе, односно промене режима издавања (уместо на издавања на рецепт лек прелази у режим издавања без рецепта, чије се цене формирају слободно). Извршене корекције цена нису имале утицаја на инфлацију, јер нису обухваћене индексом потрошачких цена.

6.2. Од јануара ове године, на основу дате сагласности Владе на **Одлуку о усвајању ценовника услуга Јавног предузећа „Емисиона техника и везе“** („Сл. гласник РС“, бр. 1/15), у примени су цене услуга емитовање ТВ програма у дигиталној технологији, као и комерцијалних услуга на Авалском торњу (осим улазница). Цене ових услуга се по први пут образују, с обзиром да су нове услуге. Тако, цене дигиталног емитовања телевизијског програма су предложене у складу са трошковним принципом, а комерцијалног коришћења Авалског торња, на основу цена конкурената (ЈП „Београдска тврђава“) и тржишних цена. Цене осталих техничких услуга, као и улазница за Авалски торањ остају на непромењеном нивоу, с тим што постојећи ценовници постају саставни део новопреложеног јединственог ценовника услуга које пружа ово јавно предузеће.

Такође, крајем новембра Влада је дала сагласност на **Одлуку о изменама и допунама Ценовника услуга Јавног предузећа „Емисиона техника и везе“** („Сл. гласник РС“, бр. 97/15), којом је у Првом мултиплексу по зонама расподеле уведен корективни фактор 0,73 за емитовање у квалитету стандардне дефиниције и 0,45 високе дефиниције, чиме су постојеће цене практично умањене за 27%, односно 55%.

6.3. Влада је почетком јуна дала сагласност на **Одлуку о измени и допуни Одлуке о цени продаје „Службеног гласника РС“, висини претплате на „Службени гласник РС“ и висини накнаде за приступ Правно-информационом систему Републике Србије, у 2015. години** („Сл. гласник РС“, бр. 126/14 и 48/15), којом се постојећа одлука мења у делу који се односи на одобравање попушта. Наиме, уводи се попуст за приступ Правно информационом систему РС у целини, као и попуст за приступ бази каја садржи прописе РС на енглеском језику, у распону од 50% до 80%, у зависности од броја купљених приступних шифара.

Такође, средином октобра 2015. године Влада је дала сагласност на **Одлуку о цени продаје „Службеног гласника РС“, висини претплате на „Службени гласник РС“ и висини накнаде за приступ Правно-информационом систему Републике Србије, у 2016. години**, затим **Одлуку о висини накнаде за објављивање огласа о јавној набавци на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа у 2016. години** и **Одлуку о висини накнаде за објављивање аката који се обавезно објављују у „Службеном гласнику РС“ уз плаћање накнаде и висини накнаде за објављивање аката правних и физичких лица чије објављивање у „Службеним гласнику РС“ није обавезно у 2016. години** („Сл. гласник РС“, бр. 88/15). Висина продајне цене и претплате за „Сл. гласник РС“, као и свих накнада остаје на нивоу из 2015. године, осим за прописе на енглеском језику. Наиме, накнада за приступ бази прописа на енглеском је снижена за 40%, а за приступ појединачном пропису, у просеку, повећана за 40%.

6.4. Средином јуна ове године Влада је дала сагласност на **Одлуку о допуни Одлуке о утврђивању цена резервисаних поштанских услуга у међународном поштанском саобраћају** („Сл. гласник РС“, бр. 33/14, 125/14 и 50/15), којом се постојећа одлука (поред постојећих земаља: Белорусија, Русија, Француска и Украјина) проширује списком земаља са којима ће бити успостављена сарадња за услугу „поштанска упутница у међународном поштанском саобраћају“ (ценовни став 2.1.1.) и то за Црну Гору, Хрватску, Босну и Херцеговину и Португалију. При

том продајна цена од 640,00 динара је за уплате до 16.000,00 динара, односно 4% од износа уплате за уплате преко 16.000,00 динара, остаје непромењена.

6.5. Крајем октобра, Влада је дала сагласност на **Одлуку којом се утврђују цене и услови неопходни за пружање услуга привременог складиштења радиоактивног отпада** („Сл. гласник РС“, бр. 90/15), којом је основна цена повећана за 10%, а услуге преузимања, припреме за транспорт, транспорт, категоризације, прераде и ускладиштења РАО и његово складиштење до трајног одлагања би остале на непромењеном нивоу.

6.6. Такође, Влада је дала сагласност на **Одлуку о цени услуга у Јавном предузећу „Скијалишта Србије“** („Сл. гласник РС“, бр. 90/15). Просечна повећања по ски центрима износе: Копаоник 14,5%, Стара планина 11,4% и Торник 12,2%, док је непромењени ниво цена остао код 43,9%, односно 47,7% и 61,3% укупно продатих карата, респективно посматрано.

6.7. Средином новембра Влада је дала сагласност на **Одлуку о изменама Одлуке о висини посебне накнаде за употребу јавног пута, његовог дела и путног објекта (путарина)** („Сл. гласник РС“, бр. 93/15), коју је донео Надзорни одбор ЈП „Путеви Србије“. Ово из разлога што је отпочела примена затвореног система наплате **путарине** и на деоници од Старе Пазове до Сирига, чиме је путарина двоструко смањена у односу на износ који је постојао, када је био у примени отворени систем. Наиме, на овај начин се, сходно директивама ЕУ, путарина плаћа према пређеном километру, односно за део пута који се користи.

6.8. Током 2015. године цене производа и услуга јавних предузећа чији је оснивач локална самоуправа биле су на режиму тромесечног праћења по основу **Правилника о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег програма пословања јавних предузећа и зависних друштава капитала чији је оснивач то предузеће** („Сл. гласник РС“, бр. 36/13, 27/14 и 38/15). При том, потребно је имати у виду да је **Уредбом о одређивању цена топлотне енергије** („Службени гласник РС“, бр. 125/14) била прописана цена за грејну сезону 2014/2015. година, док је у грејној сезони 2015/2016. година била у примени **Уредба о утврђивању Методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом** („Сл. гласник РС“, бр. 63/15), којом се одређују тарифе за обрачун цена топлотне енергије.

Појединачни раст цена **стамбено комуналних услуга** остварен на нивоу Републике у децембру 2015. године, у односу на децембар 2014. године, одступа од пројектованог општег раста цена од 4,2%. Тако су пројекцију за 2015. годину премашила повећања цена одведене отпадне воде од 5,9%, као и воде од 5,1%, док је повећање цена изношења смећа од 3,3% и даљинског грејања од 3,1% испод пројектованог раста. При том, иако се од 2014. године цена даљинског грејања прати у неколицини градова искључиво према утрошку, потребно је имати у виду да се у већини градова, као и раније, цена грејања прати према м². Према томе, у 2015. години, цена грејања према утрошку повећана је, у просеку, за 7,9%, што је скоро двоструко изнад пројектованог општег раста цена, док је цена грејања према м² повећана за 2,6%, што је за трећину мање од пројектованог раста.

При том, годишњи раст цена свих **стамбено комуналних услуга** је изнадпросечан. Посматрано по кварталима, у 2015. години цене воде и одведене отпадне воде, као и изношења смећа најмање су порасле у другом кварталу, а

највише у трећем код воде и одведене отпадне воде, односно четвртом код изношења смећа. Ове цене су мировале у првом кварталу код изношења смећа, а у четвртом код воде и одведене отпадне воде. Цене грејања по м², највише су порасле у првом, а најмање у трећем кварталу, док су у другом мировале да би у четвртом биле чак и смањене. Истовремено, цена грејања по утрошку мењала се искључиво у оквиру грејне сезоне, што значи да је у првом кварталу повећана, за разлику од четвртог квартала, када је значајно смањена. Наведена кретања цена определила су њихов годишњи раст. Посматрано по месецима, највећи раст забележен је у јануару код цене грејања по м² (2,6%), у марту код цене грејања по утрошку (10,4%), у јулу код цене воде и одведене отпадне воде (по 1,6%), а у новембру код изношења смећа (2,1%), док је пад цена забележен једино у октобру, и то код грејања (по утрошку 16,7%, а по м² 0,3%). Такође, потребно је имати у виду да су током године цене свих стамбено комуналних услуга мировале у априлу, јуну, септембру и децембру, а посматрано по појединим услугама још три до пет месеци. При том, регистрована повећање цена у 10 од укупно 15 градова који су на статистичком праћењу, била су, у просеку, два и по пута већа од пројектованог општег раста цена.

Цене јавног градског превоза повећане су у првом кварталу 2015. године, што је определило њихов значајан изнадпросечан раст код превоза путника аутобусом у граду од 6,2% и исподпросечан раст код претплатне месечне карте од 0,4%. При том, највећа месечна повећања извршена су у фебруару код превоза путника у граду за 6,6%, односно 0,4% код претплатне месечне карте. Наведена повећања пратиле су корекције цена у другом и четвртом кварталу у распону од 0,1% до 1,5%, с тим што се последња корекција односи на децембарско повећање претплатне месечне карте за 0,1%. У току године цене градског превоза мировале су у осам градова, који се статистички прате, док су у преосталих седам градова цене кориговане тако што су повећаване изнад пројектованог општег раста цена, али и значајно снижаване.

6.9. Према подацима статистике цена **електричне енергије за домаћинство** у септембру ове године у односу на децембар претходне године је повећана за 12,2% и то по основу више цене и акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу, које су у примени од 1. августа ове године. Тарифни ставови по зонама потрошње (зелена, плава и црвена) за једнотарифно и двотарифно бројило повећани су линеарно за 11,8%, док повећање тарифа за обрачунску снагу износи 15,1%, а накнаде за мерно место 11,3%.

Наиме, Савет Агенције за енергетику Републике Србије је 26. јуна 2015. године, дао **сагласност на Одлуку о регулисаној цени електричне енергије за снабдевање домаћинства и малих купаца** („Службени гласник РС“, број 56/15), коју је донео в.д. директора Привредног друштва за снабдевање електричном енергијом крајњих купаца „ЕПС Снабдевање“ д.о.о. Београд. Тако, цене електричне енергије за домаћинства су у просеку повећане за 4,4%, а за све купце са правом на регулисану цену за 4,5% (без трошкова акцизе). Такође, Законом о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС“, број 55/15) уведена је акциза на електричну енергију за крајњу потрошњу по стопи од 7,5%.

Цене коришћења дистрибутивне и преносне мреже нису мењане, тј. остале су на нивоу из 2013. године

6.10. Према подацима статистике просечна **цена природног гаса за домаћинство (градски гасовод)** у децембру 2015. у односу на децембар претходне године је снижена за 15%. Наиме, на основу дате сагласности Агенције за енергетику цене природног гаса за домаћинство су у марту ове године повећане (11,2%), а у јуну, јулу и октобру снижене (5,4%, 11,1% и 9,1%, респективно посматрано).

Сходно наведеном, Савет Агенције за енергетику Републике Србије је, на седници од 30. јануара 2015. године, за 33 јавна снабдевача дао **сагласност на одлуке о цени природног гаса за јавно снабдевање** („Сл. гласник РС“, бр. 11/15), које се примењују од 2. марта ове године. Према подацима Агенције за енергетику, просечно повећање цена за домаћинства код свих дистрибутера, изузев Србијагаса износило је 5,6%. Цена гаса за домаћинства прикључена на мрежу ЈП Србијагас повећана је за 13%, с обзиром да цене коришћења гасних мрежа нису мењане од 2011. године.

Савет АЕРС је, на седници од 28. маја 2015. године, за 33 јавна снабдевача („Сл. гласник РС“, бр. 49/15), које се примењују од 1. јуна ове године, дао сагласност за просечно смањење цене гаса за домаћинства код свих дистрибутера за 5,1%, а за све купце који имају право на јавно снабдевање за 5,4%. Цене приступа дистрибутивном систему (такозване мрежарине), које су садржане у цени за крајње купце, су на нивоу из 2014. године, осим код мањег броја оператора дистрибутивног система код којих су настале битне промене и чије су цене кориговане у јануару (два), априлу (три) и мају (један) ове године (по основу пада или раста количине дистрибутивног гаса).

Савет АЕРС је, на седници од 26. јуна 2015. године, за 33 јавна снабдевача („Сл. гласник РС“, бр. 56/15), које се примењују од 1. јула ове године, дао сагласност за просечно смањење цене гаса за домаћинства код свих дистрибутера за 10,5%, а за све купце који имају право на јавно снабдевање за 11,2%. Ова промена је последица усклађивања са ценама деривата нафте на основу којих се одређује увозна цена природног гаса, као и промене курса америчког долара. Увозна цена гаса за наш регион се квартално усклађује са кретањем цена деривата нафте у протеклих девет месеци.

Цене приступа дистрибутивном систему (такозване мрежарине), које су садржане у цени за крајње купце, у јулу ове године нису кориговане и код највећег броја оператора дистрибутивног система (27) су на нивоу из 2014. године. Наиме, услед пада или раста количине дистрибутивног гаса, у јануару 2015. године су кориговане цене код 2, априлу код 3 и мају код 1-ог дистрибутера.

Савет АЕРС је, на седници од 25. септембра 2015. године, за 33 јавна снабдевача („Сл. гласник РС“, бр. 82/15), које се примењују од 1. октобра ове године, дао сагласност за смањење цене гаса за домаћинства за 8,5%, а за све купце који имају право на јавно снабдевање за 9,1%. Ова промена је последица пада цена увозног природног гаса.

Цене приступа дистрибутивном систему (такозване мрежарине), које су садржане у цени за крајње купце, су услед пада или раста количине дистрибутивног гаса, кориговане код 3 дистрибутера, са применом од октобра, односно новембра ове године.

8. У децембру 2015. године, потрошачке цене су снижене за 0,2%, чиме је настављен тренд месечног снижавања цена (октобар 0,2% и новембар 0,1%) и резултат је нижих цена роба за 0,2%, чије учешће у структури промета износи 76,1%. Цене услуга, на које се односи остатак од 23,9%, су повећане свега 0,1%.

На опште снижење цена, углавном су деловале ниже цене хране (0,8%), с једне и повећање цена цигарета (3,2%), с друге стране. Такође, у овом месецу су снижене цене транспорта (0,9%), комуникација (0,4%), као и рекреације и културе, образовања, ресторана и хотела и остале робе и услуга (по 0,1%).

Код осталих група, као што су: одећа и обућа (0,2%), здравство (0,2%) и стан, вода, електрична енергија, гас и друга горива (0,1%), цене су повећане.

9. Фискалном стратегијом за 2015. годину са пројекцијама за 2016. и 2017. годину, пројектована инфлација за 2015.г. износи 4,2%, а циљана, утврђена Меморандумом Народне банке Србије о циљним стопама инфлације до 2016. године, 4% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п.

Остварени раст у децембру 2015. у односу на децембар 2014. године је износио 1,5%. На овакво кретање, при постојању ниске агрегатне тражње, углавном су утицале цене хране, енергије, акцизних производи, као и регулисане цене и цене примарних пољопривредних производа и кретање курса динара.

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са НБС, *регулисане цене*⁶ у децембру 2015. у односу на децембар претходне године укупно су повећане за 5,4%, пре свега по основу знатнијег раста у августу (3,1%), децембру (1,2%) и априлу (0,9%), по основу виших цена електричне енергије за домаћинство, односно цигарета.

Цене воћа, поврћа, меса, рибе и јаја (*непрерађена храна*) су укупно снижене за 1,9%, услед месечног раста или пада цена, под утицајем сезоне, који се кретао у распону од +1,1% до +4,3%, односно од -1,4% до -10%.

⁶ На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Такође, укупан текући раст цена производа и услуга који чине базну инфлацију (*ИПЦ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета*) износи 1,6%. Посматрано по месецима, базна инфлација је снижена само у јануару и септембру, по 0,5%, док је у осталим месецима бележила раст у распону од 0,1% до 0,6%, с тим што је у фебруару, марту и децембру остала на непромењеном нивоу⁷.

⁷ У документу НБС „Извештај о инфлацији – фебруар 2012. године“, *осврт 2* (нови индикатор базне инфлације), предвиђено је да ће убудуће ИПЦ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета, представљати базну инфлацију, као међународно прихваћену.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО ДЕЦЕМБРА 2015. ГОДИНЕ**

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
у %			
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ, ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге и политику конкуренције

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ, ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА*Сектор за трговину, услуге и политику конкуренције*

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено кретање цена <u>12.2015.</u> 11. 2015.	Структура оствареног кретања цена	Остварено кретање цена <u>12.2015.</u> 12.2014.	Структура оствареног кретања цена
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	-0,2	100,0	1,5	100,0
Храна и безалкохолна пића	-0,8	-150,9	-0,1	-1,5
Алкохолна пића и дуван	3,2	139,9	8,8	40,4
Одећа и обућа	0,2	4,7	-1,0	-3,0
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,1	9,3	4,4	38,9
Намештај, покућство, текуће одржавање	-0,8	-23,2	1,9	5,6
Здравство	0,2	6,0	0,8	2,4
Транспорт	-0,9	-67,8	-2,0	-16,5
Комуникације	-0,4	-11,3	2,9	9,3
Рекреација и култура	-0,1	-3,9	3,8	13,6
Образовање	0,1	1,1	2,6	2,7
Ресторани и хотели	-0,1	-2,3	2,4	4,0
Остала роба и услуге	-0,1	-1,6	1,3	4,1

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 25. јануар 2016. године